

las letras y las artes responderan complacientes á los llamamientos de V. E.

Pamplona 14 de Julio de 1884.—Gregorio de Pano.—Miguel G. Tuñon.—Javier de Rota.—Natalio Capela.—Antonio de Rota.—Victor Sainz de Robles.—José Sanz y Tarazona.—Anacleto Garcia Abadia.—Eduardo Carceller.—Eustaquio Olaur.—Mauricio Garcia.—Joaquín Salboch.—Pablo Jaurrieta.—Emilio Arrieta.—Martin Izan-gorena.—Nicasio Landa.—Dámaso Zabalza.

MANTEROLA-REN ERIOTZEA.

(ON ANTONIO ARZÁC JAUNARI)

Jatsi zakidaz euskaldun musa gozo ezía,
Edo jaso neu oraiñ Parnaso alderontzá,
Soñutu daidan Apolo-k emon eustan liría,
Negar egiñaz euskaldun baten eriotza.

Negar artean kantau dagidan bere bizia,
Kantau dagidan jadichi eban garaipena,
Kantau dagidan, oraiñ gozetan daben gloria,
Kantau dagidan bere betiko oroipena.

Kantau dagidan, umantak bizi arren goyetan,
Kantau dagidan, baita dirala beian bizi,
Kantau dagidan, naiz lurrean ta, naiz zeruetan
Toki bietan oi deuskuela egiñ argi.

Kantau dagidan, baten argia eldu jatala
Baten errañu, saeta zorrotz bat lakua,
Osterantzean ¿zelan aurkitu nindeke bada,
Berez gogora datorkidala itz neurtua?

Egi egiaz isurten dabez ona ta ara,
Eguzkiaren antzeko chimist garrezkoak,
Baña ez dira iñoz gordetan aren erara,
Iñoz ez ditu ere gu legez, artzen loak.

Areek dagoz zañ, beti zoli ta iratzarriak,
 Beti gloriaz eta bertsozko kantuetan,
 Beti otseztiz an bizi dira biursariak,
 Etorkiaren Iturburua alabetan.

¡Ze pensamentu goratu eta Jaungoikozkuak
 Anche jakezan errez burura eratsiten!
 Ez dituanak sekula bere adimentuak
 Beeko gauzetan orren arira billatuten.

Baña atarako bear da igo Olimpo baño
 Askoz gorago dan mendi baten chunchurrera,
 Ezarriteko begiak ondo andik beerago,
 Mundu, Illargi, izarrak eta Eguzkira.

Eta oraindik goruntza barriz begiraturik
 ¡Zañ zurgarri dan euren Egilla dan Jehoba!
 Nori aro ta eskuetako palmak etzunik,
 Itzalez egin oi deutsezan chit umill opa.

Apolo-k baño lira obeak deutsez soñutzen,
 Homero k baño bertso obeak bere bota,
 Berba ederrez Zizeron dabe atzeratuten,
 Jakituriaz Salomon izten zapalduta.

¡Zelako toki zoragarrira egatu eban!
 Usoa legez sotill izan zan arimeak,
 Bere egoak astinduagaz uts-urdiñean,
 Billatu arte atsegiñ, gozo, poz beteak.

¡Zelako pozik! a! elduko zan Iratargira!
 Ta pozagorik andik urrengo Eguzkira,
 Askoz pozago izar argiak beian ichita,
 Argiago ta pozgarriago dan Tokira.

Baña gu emen deslai ichirik umezurtz gisan,
 Ama gaisorik daukagunaren albochuan,
 ¿Zergaitik bada gure burua orrelan ill zan?
 ¿Ez al ekian zelan jareiten gu ginduan?

¿Ez al ekian bizitzearen lorán joiala
 Gizonak daukan aldikadarik onenean?

¿Ez al ekian zeruraturik oraindik ala
 Gaisorik Ama izten ebalá gaur lurrean?

¿Ez al ekian zala argi ta zala izarra?
 ¿Zala maesu bat legez gureztat, ez ekian?

Erranuz zabal mundu guztira aurkitzen zala
 ¿Zergaitik largau ete ginduzan illunian?

¿Ez al ekian ichasgizona orratzik baga
 Aurkitzen dala beti itsuan, beti larri?

¿Ez al ekian armadan nausi iñor ezpada,
 Galdu oi dala burrukaldia guztiz sarri?

Baña, urakan gogorak oi dauz zugatzak ausi,
 Eta alanche esetsi eutsan gach dongeak,
 Arech gaztea izanagaitik lurrera jausi,
 Eragin eutsan urratuagaz suster meak.

Eriotzeak irunsi eban ¡o barri miña!
 Eta arezkero gaisorik nago biotzian,
 Azturik kantu poztugarriak daukat zotifña,
 Daukat torapill, mingotz, estu bar eztarrian.

Ill zala bada, irakurten dot nik aspaldian,
 Euskaldun neurtitz ta moldaera samurretan,
 «Ill zan» diño eskribatzallak berba larrian,
 «Ill zan» malkozko letrakaz dakust paperetan.

«Ill zan» baña ¿nor itanduten dot ill jakun bada?
 ¿Ill zala negar malko tantakaz ipinteko?
 Ill bazan bere ¿ez ete dago ill egin zana
 Ill ez danen bat bere utsunan betetako?

Ill zan, betiko gure Amaren osatzallea,
 Ill zan Euskera gura ebana sendo jarri,
 Ama osatu baño lenago eriotzea,
 ¡Etorri jako ¡o zorigacha semeari!

Ill zalako gaur ¡orra tristerik gure sortitza!
 Ill zan gorputza aurkietan da obipean,
 Bere arimak zero goyetan dauka bizitza,
 Bere izenak euskaldun danen biotzean.

¡Illunik dago baltzez jantzirik Euskalerra,
 Ill jakolako semerik oneen Manterola!
 ¡Naibageturik gaur ikusten dot Ama maitia!
 ¡Ezin da poztu! ezin bizkortu au ¡ñola!

¡O Manterola! deiez dagotzu Ama Euskera,
 Eskatzen deutsu zero altura anparua,
 Bialdu arren egiozu gaur ortik lurrera,
 Osagarri bat egogi eta adjutua.

Bialdu-yozu ortik indar ta sendotasuna,
 Onek lurrean munduak aña iraun daian,
 Gorde daiogun guk bere zure semetasuna,
 Maitatu daigun zure antzera beti leyal.

FELIPE ARRESE TA BEITIA.

EXPOSICION ALAVESA,

(CONCLUSIÓN)

La importantísima industria del curtido de pieles, que tantas fábricas y tan antiguas tiene en Vitoria, se halla muy bien representada por una de las antiquísimas fábricas de los Goiti, hoy de D. Abdon de Goiti y Cenain, que expone dos hermosos corregeles de esmeralda fabricacion, D. José Puertas una gran piel de cebon, de un peso en bruto de 128 libras, reducida al peso de 15 libras, preparada para piel de cama y charol, y el Sr. D. Guillermo Landaluce cuero de caballo, curtido y adobado en negro.

Entre diversos particulares y pueblos que exponen vinos está el ayuntamiento de Elciego con una buena coleccion de vinos de los principales cosecheros. La villa de Laguardia una magnifica instalacion de barricas y vinos de clases diversas, formando un conjunto agradable y gallardo. Bajo un pabellon elegantísimo expone D. Estéban de Eguia, los productos de su destilería bilbaina establecida en Areta, entre los cuales se ven los licores propiedad de esta fábrica, por su invencion en la misma, titulados «Rey de los anises» (Néctar de Vizcaya,) y «Manzanilla de los Alpes» (licor dedicado á Vizcaya.) Esta fábrica obtuvo el único premio concedido en 1882 en la Exposicion provincial de Vizcaya á el grupo de esta clase de la industria. El diputado D. Márcos Ussia; presenta una buena coleccion de chacolis de Llodio, y otros varios más, cervezas, aceites, etc. etc., y Don